

Betænkning

over forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen m. fl. love.

(Undervisningspligtens udvidelse m. v.).

(Afgivet af udvalget for undervisning og uddannelse den 22. marts 1972).

Udvalget har behandlet lovforslaget i 7 møder og har herunder stillet spørgsmål til undervisningsministeren, der har besvaret dem skriftligt.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Børnehaveklasseforeningen,
Danmarks Lærerforening,
Danmarks Realskoleforening,
De frie Folkeskolers Fællesråd,
Foreningen af frie Ungdoms- og Efterskoler og

Karen Juel Hansen.

Endvidere har udvalget afholdt to samråd med undervisningsministeren.

Under disse drøftede man den foreslåede ændring af kompetenceforholdet ved afgørelsen om optagelsen i 1. realklasse af elever, der er oprykket fra 7. skoleår, og ministeren oplyste, at også for elever, der ønskes optaget i 1. realklasse efter at have gået i 8. klasse, træffes den endelige beslutning af forældrene efter samråd med eleven på grundlag af den hidtidige skoles rådgivning.

Endvidere drøftede man støtteforanstaltningerne til de elever, der opfylder undervisningspligten på de i lovforslagets § 43, stk. 2, nævnte kostskoler. Undervisningsministeren har givet tilsagn om at søge bevillingsmyndighederne om en forhøjelse af statsstøtten til disse elever med 10 pct. af den godkendte elevbetaling. Herefter vil statsstøtten til undervisningspligtige efterskoleelever blive ydet med mindst 40 pct. af elevafgiften, og under hensyn til forældrenes indtægt og formue m. v. kan støtten ydes med indtil 90 pct. Ministeren oplyste, at han desuden var indstillet på at forhøje maksimumsgrænsen for tildeling af statsstøtte, således

at muligheden for at opnå støtte forbedres for mellemindkomsterne. Udvalget henstiller til undervisningsministeren at skabe mulighed for en reel ligestilling mellem de elever, der vælger at opfylde undervisningspligten i folkeskolen, og de elever, der vælger at opfylde den i de i forslagets § 43, stk. 2, nævnte kostskoler.

Udvalget har indgående drøftet de foreslåede bestemmelser om dispensation fra undervisningspligten (§ 43, stk. 3, og § 44, stk. 3). Udvalget finder, at der i en overgangsperiode indtil folkeskolereformens ikrafttræden bør være mulighed for at dispensere også for 8. skoleårs vedkommende, og at det i øvrigt bør være skolenævnet, der træffer afgørelse i disse sager, bortset fra privat underviste elever. Ministeren har i denne sammenhæng understreget, at det efter lovforslaget kun er forældrene, der kan ansøge om dispensation, og at der skal foreligge særlige grunde til støtte for, at en imødekommelse af ansøgningen vil være til elevens bedste. Det vil således ikke være tilstrækkeligt at begrunde ansøgningen med økonomiske forhold, tradition i familien el. lign., men der må foreligge sådanne særlige omstændigheder, som gør det sandsynligt, at eleven ikke vil have rimeligt udbytte af at fortsætte skolegangen på sædvanlig måde — og ej heller af et kostskoleophold — således at den løsning, der søges om, åbenbart vil være at foretrække i elevens nuværende situation.

Udvalget kan tilslutte sig disse retningslinjer og har på denne baggrund stillet nedennævnte ændringsforslag nr. 3 og 5, der er tiltrådt af ministeren.

Endvidere har ministeren stillet nedenstå-